

POSTANOWIENIE

13 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 13 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przeciwko M.N. i M.A.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 22 sierpnia 2023 r., I AGa 399/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża powódkę kosztami postępowania kasacyjnego,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca S. Sp. z o.o. w S. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ doszło do naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię (pkt III.1 i pkt V.1). W dalszych uwagach, zatytułowanych „Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania” skarżąca wskazała również, że w sprawie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego, wskazując przepisy powołane w podstawach kasacyjnych, a ponadto, że w sprawie występują zagadnienia prawne, sprowadzające się do pytania, czy „(...) można zastrzec w umowie odbiór dzieła od stwierdzenia przez odbiorcę, że dzieło pozbawione jest wszelkich wad” i czy możliwe jest przerzucenie w umowie o dzieło odpowiedzialności za wykonanie umowy na podwykonawcę z pominięciem wykonawcy, który zawarł umowę z zamawiającym. W rozważaniach tych wskazano również, że stawiane w skardze zarzuty naruszenia prawa materialnego mają charakter oczywisty.

Odnosząc się do tak zredagowanego wniosku należało przede wszystkim wskazać, że podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stanowi naruszenie prawa materialnego lub procesowego, chociażby miało rażący charakter; stanowią ją natomiast powołane wcześniej okoliczności, enumeratywnie określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Niedopuszczalne jest również, jak wielokrotnie wskazywano w judykaturze, odsyłanie w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do uzasadnienia podstaw kasacyjnych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2020 r., II CSK 499/19 i z dnia 15 października 2020 r., IV CSK 175/20), zważywszy, że ujęcie takie zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który wraz z uzasadnieniem stanowi odrębny od podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia konstrukcyjny element skargi kasacyjnej.

W pozostałym zakresie – w związku z powołaniem się w innym fragmencie skargi (pkt V) na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – należało przypomnieć, że wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Uzasadnienie wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego wyroku – nie stwarzało podstaw do przyjęcia, aby sytuacja taka miała miejsce w sprawie rozstrzygniętej zaskarżonym wyrokiem. Należało przy tym dostrzec, że gros wywodów zawartych we fragmencie zatytułowanym „Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania”, dotyczył niezasadnego, zdaniem powódki, obciążenia jej karą umowną w określonej wysokości, które to zagadnienie – wobec niepowołania w podstawach skargi kasacyjnej zarzutu naruszenia art. 483, względnie art. 484 k.c. – pozostawało poza kognicją Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. W postępowaniu tym Sąd Najwyższy jest związany podstawami skargi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), co odpowiada stopniowi sformalizowania postępowania kasacyjnego i wymaganego w nim profesjonalizmu (art. 87¹ k.p.c.).

We wniosku nie sformułowano ponadto zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., co wymagałoby przytoczenia konkretnego problemu prawnego i uzasadnienia, dlaczego zdaniem skarżącej ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem taki powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia

11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Skarżąca ograniczyła się tymczasem do sformułowania kilku pytań, które – poza tym, że częściowo odrywały się od okoliczności sprawy, częściowo zaś były nośnikiem polemiki ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego – nie zostały odniesione do żadnego konkretnego zespołu przepisów prawa materialnego lub procesowego. Nie zawierały również wskazania alternatywnych kierunków ich rozstrzygnięcia, uzasadnienia, z jakich powodów, w ocenie skarżącej, rozstrzygnięcie postawionych pytań nie jest możliwe z wykorzystaniem dotychczasowego szerokiego dorobku orzecznictwa lub doktryny dotyczącego umowy o dzieło i wad dzieła, jak również wyjaśnienia, z czego wynika ich precedensowy charakter, pozwalający na zrealizowanie ponadindywidualnych, publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej.

W zakresie sformułowanego w podstawach skargi zarzutu, którego treścią miało być wydanie wyroku przez sąd nieprawidłowo powołany i niedający gwarancji niezawisłości i niezależności, należało ograniczyć się do wskazania, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem kwestia sprzeczności składu orzekającego z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c., gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), wymaga zbadania, czy wadliwość procesu powołania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 47 Karty praw podstawowych i art. 6 ust. 1 EKPCz (por. odpowiednio motywy uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, nr 6, poz. 22, a także uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, OSNP 2022, nr 10, poz. 95). W skardze, a tym bardziej we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, nie powołano natomiast żadnych argumentów, które wskazywałyby, że w związku z okolicznościami towarzyszącymi powołaniu do pełnienia urzędu członków składu orzekającego Sądu Apelacyjnego doszło *in casu* do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności sądu.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając zarazem, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[ał]